ZLATAN VEHABOVIĆ

2015

Medika

GRYTVIKEN

SIJEČANJ	**1**	2	3	**4**	5	**6**	7	8	9	10	**11**	12	13	14	15	16	17	**18**	19	20	21	22	23	24	**25**	26	27	28	29	30	31
2015	**čet**	pet	sub	**ned**	pon	**uto**	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub

Medika

BIJELI BIZON

VELJAČA
2015

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
ned	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub

Medika

OŽUJAK 2015

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ned	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto

Medika

NEZVANO

TRAVANJ
2015

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
sr	čet	pet	sub	**ned**	**pon**	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet

Medika

ODRED SREĆE

SVIBANJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
2015	**pet**	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**

Medika

SWEEPING CONFETTI...

LIPANJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
2015	pon	uto	sri	**čet**	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	**pon**	uto	sri	**čet**	pet	sub	**ned**	pon	uto

Medika

SRPANJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
2015	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet

Medika

ZAUVIJEK CU TE PAMTITI 2. DIO

KOLOVOZ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
2015	sub	**ned**	pon	uto	**sri**	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	**sub**	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon

Medika

RUJAN 2015

1	2	3	4	5	**6**	7	8	9	10	11	12	**13**	14	15	16	17	18	19	**20**	21	22	23	24	25	26	**27**	28	29	30
uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri

Medika

GHOST TOWN REVERY

LISTOPAD 2015

1	2	3	**4**	5	6	7	**8**	9	10	**11**	12	13	14	15	16	17	**18**	19	20	21	22	23	24	**25**	26	27	28	29	30	31
čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	**čet**	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub

Medika

NEZVANO

STUDENI 2015

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
ned	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon

Medika

LIGHTBARE-JEZERO

PROSINAC 2015

1	2	3	4	5	**6**	7	8	9	10	11	12	**13**	14	15	16	17	18	19	**20**	21	22	23	24	**25**	**26**	**27**	28	29	30	31
uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	pet	sub	**ned**	pon	uto	sri	čet	**pet**	**sub**	**ned**	pon	uto	sri	čet

Medika

160/190cm, 2014

130/250cm, 2011

150/160cm, 2010

160/170cm, 2013

180/250cm, 2011

90/120cm, 2010

GRYTVIKEN BIJELI BIZON ZAUVIJEK CU TE PAMTITI/3.DIO NEZVANO ODRED SREĆE SWEEPING CONFETTI FROM THE FLOOR OF THE CONCRETE HOLE

190/320cm, 2013

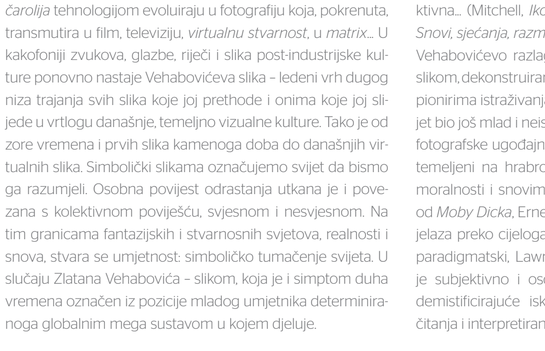

160/230cm, 2010

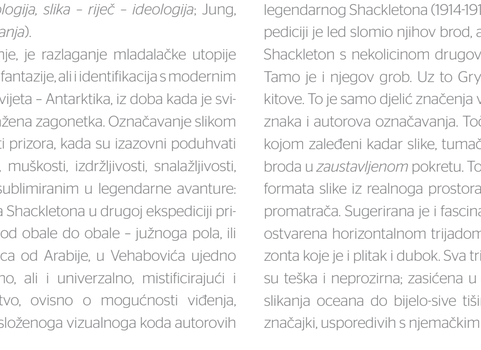

160/230cm, 2008

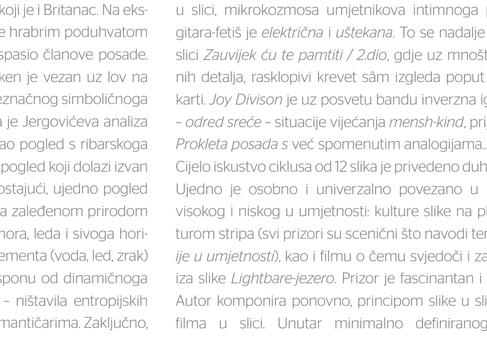

90/80cm, 2013

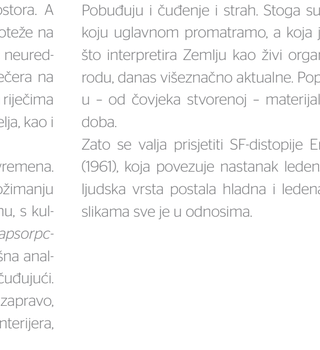

230/160cm, 2009

190/210, 2013

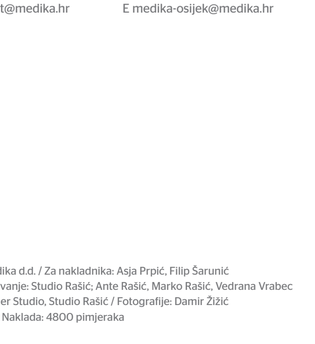

PROKLETA POSADA ZAUVIJEK CU TE PAMTITI/2.DIO NAFTA NEZVANO GHOST TOWN REVERY LIGHTBARE-JEZERO

ZLATAN VEHABOVIĆ – DISTOPIJA UTOPIJE

Sve što nas u djetinjstvu određuje u okvirima fantazijske zbilje unutar trodimenzionalne zbilje stvarnosti određenog mjesta, prostora i vremena utkano je u našu sadašnjost i budućnost koje jesmo ili nismo svjesni - u našu prezentsku zbiljnost. Fantazija i imaginacija, igra i kreacija, snovi i realizacija; dijelovi zamišljenog sustava unutar sustava realnosti koji se tumači, simbolički osvještava. Uglavnom, riječju i slikom, mitom i bajkom, smijehom i suzama, plesom i glazbom... igrom i sportom, znakovima i simbolima kojima označujemo svijet i kozmos u nama: od Boga do vraga; u ciklusima rađanja, bivanja, umiranja i ponovnoga rađanja: čovjeka, civilizacija i svemira. To je vezano uz naša osjetila. Prvo slika i riječ koje nešto označuju ili simboliziraju znakom ili simbolom. Potom riječi koje postaju priča, slike koje u mimetičkome krugu *prirodnih čarolija* tehnologijom evoluiraju u fotografiju koja, pokrenuta, transmutira u film, televiziju, *virtualnu stvarnost*, u *matrix*... U kakofoniji zvukova, glazbe, riječi i slika post-industrijske kulture ponovno nastaje Vehabovićeva slika – ledeni vrh dugog niza trajanja svih slika koje joj prethode i onima koje joj slijede u vrtlogu današnje, temeljno vizualne kulture. Tako je od zore vremena i prvih slika kamenoga doba do današnjih virtualnih slika. Simbolički slikama označujemo svijet da bismo ga razumjeli. Osobna povijest odrastanja utkana je i povezana s kolektivnom poviješću, svjesnom i nesvjesnom. Na tim granicama fantazijskih i stvarnosnih svjetova, realnosti i snova, stvara se umjetnost: simboličko tumačenje svijeta. U slučaju Zlatana Vehabovića – slikom, koja je i simptom duha vremena označen iz pozicije mladog umjetnika determiniranoga globalnim mega sustavom u kojem djeluje.

Zlatan Vehabović (1982) slikama priča priče. Verbalno je u njega utkano u vizualno i obrnuto. Teško je reći što čemu prethodi, ali je vjerojatno međusobno prožeto u carstvu ideja od kojih su neke vizualizirane. Svjedočanstvo o tome važnost je Vehabovićevih naslova, kao i autorovo objašnjenje vlastitih slika što nas upućuje na naracijsku potku Zlatanovih vizualizacija i filmične sekvence nizova *slika s izložbe* u vječnoj osobnoj i općoj potrazi za značenjem. Čistunci moderne to su zvali anegdotom. Danas znamo da u slikama ima riječi i u riječima slike, a u umu je to isprepleteno. Slika je san i fantazija, sjećanje i osjet, zrcalo i projekcija, ideja karte i karta ideje, predmet i iluzija, odraz, sličnost i kopija, svjesno i individualno te kolektivno nesvjesno, apstraktna i konkretna misao, metafora i opis, strip, priča i film, fetiš i ideologija – osobna i kolektivna... (Mitchell, *Ikonologija, slika – riječ – ideologija*; Jung, *Snovi, sjećanja, razmišljanja*).

Vehabovićevo razlaganje, je razlaganje mladalačke utopije slikom, dekonstruiranje fantazije, ali i identifikacija s modernim pionirima istraživanja svijeta – Antarktika, iz doba kada je svijet bio još mlad i neistražena zagonetka. Označavanje slikom fotografske ugođajnosti prizora, kada su izazovni poduhvati temeljeni na hrabrosti, muškosti, izdržljivosti, snalažljivosti, moralnosti i snovima sublimiranim u legendarne avanture: od *Moby Dicka*, Ernesta Shackletona u drugoj ekspediciji prijelaza preko cijeloga – od obale do obale – južnoga pola, ili paradigmatski, Lawrenca od Arabije, u Vehabovića ujedno je subjektivno i osobno, ali i univerzalno, mistificirajući i demistificirajuće iskustvo, ovisno o mogućnosti viđenja, čitanja i interpretiranja složenoga vizualnoga koda autorovih slika odabranih za *Medikin* kalendar. Autorovo iskustvo ideje i slike uvijek je višeznačno. Privedeno je kroz lupu postmodernoga povijesnoga i tehnološkoga teleskopa duhu našeg već distopijskoga, ekološki ugroženoga vremena u kojem iluzije o originalnosti kao da nestaju, kad su, naizgled, sve slike već naslikane, sve priče ispričane, pjesme odsvirane, gradovi sagrađeni, svi filmovi snimljeni i odgledani, djeca revolucije umrla, a avanture doživljene – postajući dio kaleidoskopske legende svijeta. Gdje su se izgubile jednakost, pravda i sloboda?

Višeznačan primjer je *ohlađena* slika *Grytviken* primjerena mjesecu siječnju. *Grytviken* ujedno izgleda kao santa leda, ali je luka - švedski naziv za *The Pot Bay* – na britanskom otoku *South Georgia* u južnome Atlantiku. Vezan je za ekspediciju legendarnog Shackletona (1914-1915) koji je i Britanac. Na ekspediciji je led slomio njihov brod, ali je hrabrim poduhvatom Shackleton s nekolicinom drugova, spasio članove posade. Tamo je i njegov grob. Uz to Grytviken je vezan uz lov na kitove. To je samo djelić značenja višeznačnog simboličnoga znaka i autorova označavanja. Točna je Jergovićeva analiza kojom zaleđeni kadar slike, tumači kao pogled s ribarskoga broda u *zaustavljenom* pokretu. To je pogled koji dolazi izvan formata slike iz realnoga prostora postajući, ujedno pogled promatrača. Sugerirana je i fascinacija zaleđenom prirodom ostvarena horizontalnom trijadom: mora, leda i svoga horizonta koje je i plitak i dubok. Sva tri elementa (voda, led, zrak) su teška i neprozirna; zasićena u rasponu od dinamičnoga slikanja oceana do bijelo-sive tišine – uništavila entropijskih značajki, usporedivih s njemačkim romantičarima. Zaključno, još je dublje i začuđujuće ikonološko značenje. Ako se prizor gleda horizontalno, od desnoga prema lijevom dijelu kadra, led postaje zoomorfni portret velikoga bijeloga kita viđenog profilno, što nas, zatvarajući krug privodi jednoj od, ujedno, najčudnijih i najčudesnijih knjiga svijeta – kapetanu Ahabu i njegovome *Moby Dicku*. Kroz univerzalnu priču, kalendarom se kroz sva godišnja doba provlači i osobna višeznačnost mladalačke sobe (*Zauvijek ću te pamtiti / 3.dio*) gdje je sve počelo. Uspostavljena je dijagonalnim: analognim i digitalnim kadrom, nonšalantno pospremljenim studentskim krevetom, utezima, naslikanim *SOUTH*-plakatom, uključenim *laptopom*, i dominantnom falično položenom *Gibson Flying V* gitarom koju sviraju *šmekeri* poput gitarista iz banda *Wishbone Ash*. Kompozicija je aranžirana poput razložnoga labirinta slika u slici, mikrokozmosa umjetnikova intimnoga prostora. A gitara-fetiš je *električna* i *uštekana*. To se nadalje proteže na slici *Zauvijek ću te pamtiti / 2.dio*, gdje uz mnoštvo neurednih detalja, rasklopivi krevet sâm izgleda poput glečera na karti. *Joy Divison* je uz posvetu bandu inverzna igra riječima – *odred sreće* – situacije viđenja *mensh-kind*, prijatelja, kao i *Prokleta posada s* već spomenutim analogijama....

Cijelo iskustvo ciklusa od 12 slika je privedeno duhu vremena. Ujedno je osobno i univerzalno povezano u prožimanju visokog i niskog u umjetnosti: kulture slike na platnu, s kulturom stripa (svi prizori su scenični što navodi temi *apsorpcije u umjetnosti*), kao i filmu o čemu svjedoči i završna analiza slike *Lightbare-jezero*. Prizor je fascinantan i začuđujući. Autor komponira ponovno, principom slike u slici, zapravo, filma u slici. Unutar minimalno definiranog interijera, određenog odrezanim sivim zidom i također odrezanim kadrom, promatrač promatra promatrača – skriveni portret autora (vidi siluetu glave) u punoj kamp opremi kako promatra zaustavljeni kadar – prizor jezera u ledenom pejzažu koji se gubi u horizontu. Taj prizor izgleda poput zaleđenog filmskog kadra u čaroliji filmske projekcije. Unutar tmine prostora svjetli *veliki ekran – iluzija iluzije*.

Ne može se ne spomenuti ni ekološki osviješteni prizor *Nafta*, niti potpuno distopijski *Ghost Town Revery*. Istančan je, a minimalnim verbo-vizualnim sredstvima ostvaren dizajn Studija Rašić koji mimikrijskim slovima povezuje riječi i slike, podcrtavajući narativnost Vehabovićevih prizora.

Vehabovićeve slike su vizualne distopije utopijskih fantazija koje su ujedno fantastične i realne. Ujedno su i mit i bajka. Pobuđuju i čuđenje i strah. Stoga su u jeku ekološke krize koju uglavnom promatramo, a koja je sve bliže *Teoriji Gea* što interpretira Zemlju kao živi organizam koji regulira prirodu, danas višeznačno aktualne. Poput kozmičkog principa u – od čovjeka stvorenoj – materijalnoj kulturi digitalnoga doba.

Zato se valja prisjetiti SF-distopije Eriha Koša, *Snijeg i led* (1961), koja povezuje nastanak ledenog doba s time što je ljudska vrsta postala hladna i ledena. I na Vehabovićevim slikama sve je u odnosima.

Željko Marciuš

Medika

ZAGREB
Capraška 1, 10 000 Zagreb
T +385 1 2412 555
F +385 1 2371 441
E medika.uprava@medika.hr

PODRUŽNICA RIJEKA
Tometići 15b, 51 215 Kastav
T +385 51 691 444
F +385 51 691 333
E medika-rijeka@medika.hr

PODRUŽNICA SPLIT
Put Bana 9, 21 204 Dugopolje
T +385 21 405 444
F +385 21 383 029
E medika-split@medika.hr

PODRUŽNICA OSIJEK
Ul. Jablanova 25, 31 000 Osijek
T +385 31 297 744
F +385 31 297 493
E medika-osijek@medika.hr
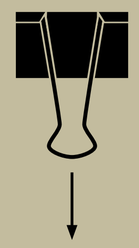
Nakladnik: Medika d.d. / Za nakladnika: Asja Prpić, Filip Šarunić
Grafičko oblikovanje: Studio Rašić; Ante Rašić, Marko Rašić, Vedrana Vrabec
Priprema: Skaner Studio, Studio Rašić / Fotografije: Damir Žižić
Tisak: Grafing / Naklada: 4800 pimjeraka